

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

13.1.2010

B7-0030/2010

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatavate küsimuste B7-0341/2009 ja B7-0342/2009 alusel

vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5

Inimkaubanduse tõkestamine

Edit Bauer, Simon Busuttil
fraktsiooni PPE nimel

RE\801434ET.doc

PE432.878v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon inimkaubanduse tõkestamise kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige selle artikleid 1, 3, 4, 5 ja 6;
- võttes arvesse 1948. aasta inimõiguste ülddeklaratsiooni, eelkõige selle artikleid 4 ja 5, milles kinnitatakse, et orjakaubandus keelustatakse kõikides selle vormides;
- võttes arvesse 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni, eelkõige selle artikleid 1, 7, 32, 34 ja 35, ning lapse õiguste konventsiooni 2000. aasta vabatahtlikku protokoll, mis käsitleb laste müüki, laste prostitutsiooni ja lastepornograafiat, eelkõige selle artiklit 3;
- võttes arvesse ÜRO 1979. aasta konventsiooni naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta (CEDAW), eelkõige selle artikleid 5 ja 6;
- võttes arvesse riikidevahelise organiseeritud kuritegevuse vastast ÜRO konventsiooni täiendavat ÜRO 2000. aasta Palermo protokolli inimestega, eelkõige naiste ja lastega, kauplemise takistamise, sellise kauplemise vastu võitlemise ja selle eest karistamise kohta;
- võttes arvesse Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) konventsiooni nr 29 sunniviisilise või kohustusliku töö kohta (1930) ning ILO üldkonverentsi kaheksakümne seitsmendal istungjärgul (1999) vastu võetud konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö ja muu talle sobimatu tegevuse viivitamatu keelustamise kohta;
- võttes arvesse Pekingis 1995. aasta septembris toimunud neljandat naiste maailmakonverentsi, Pekingis vastu võetud deklaratsiooni ja tegevusprogrammi ning nende põhjal koostatud lõppdokumente, mis võeti vastu ÜRO erakorralistel istungjärgudel Peking +5 ja Peking +10 vastavalt 9. juunil 2000. aastal ja 11. märtsil 2005. aastal ja mis käsitlesid Pekingi deklaratsiooni ja tegevusprogrammi rakendamise edasisi meetmeid ja algatusi;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2005. aasta inimkaubanduse vastu võitlemise konventsiooni;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu 2005. aasta aruannet organiseeritud kuritegevuse olukorra kohta;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu soovitus nr 1611/2003 elundikaubanduse kohta Euroopas;
- võttes arvesse Brüsseli deklaratsiooni inimkaubanduse takistamise ja selle vastu võitlemise kohta, mis võeti vastu 20. septembril 2002;
- võttes arvesse nõukogu 19. juuli 2002. aasta raamotsust 2002/629/JSK inimkaubanduse

vastu võitlemise kohta¹;

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu nõukogu raamotsus, milles käsitletakse inimkaubanduse ennetamist ja selle vastast võitlust ning ohvrite kaitset ja millega tunnistatakse kehtetuks raamotsus 2002/629/JSK (KOM(2009)0136);
  - võttes arvesse Stockholmi programmi kodanike teenistuses oleva vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala kohta;
  - võttes arvesse 2009. aasta oktoobri Brüsseli deklaratsiooni inimkaubanduse kohta, mis võeti vastu 19.–20. oktoobril 2009. aastal toimunud ELi ministrite konverentsil;
  - võttes arvesse Europoli 2009. aasta aruandeid inimkaubanduse kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2009. aasta juuli aruannet lastega kaubitsemise kohta Euroopa Liidus;
  - võttes arvesse ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo (UNODC) 2009. aasta veebruari ülemaailmset aruannet inimkaubanduse kohta;
  - võttes arvesse USA välisministeeriumi 2009. aasta juuni aruannet inimkaubanduse kohta;
  - võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsiooni seksuaalse kuritarvitamise suhtes kaitsetute naiste ja lastega kaubitsemise ennetusstrateegiate kohta² ning Euroopa Parlamendi soovitusel nõukogule inimkaubanduse vastase võitluse kohta - ühtne lähenemine ja ettepanekud tegevuskava koostamiseks³;
  - võttes arvesse 3. detsembri 2009. aasta küsimusi nõukogule ja komisjonile inimkaubanduse ennetamise ja ohvrite kaitse kohta (O-0148/2009 – B7-0341/2009, O-0149/2009 – B7-0342/2009);
  - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5 ja artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimkaubandus on orjuse kaasaegne vorm, raske kuritegu ja peamiste inimõiguste tõsine rikkumine ning taandab inimesed ähvarduste, vägivalla ja alanduse kaudu sõltuvusseisundisse;
- B. arvestades, et inimkaubandus on organiseeritud kuritegevuse jaoks äärmiselt kasulik äri, millega kaasnevad suure kasumi saamise võimalused ja piiratud risk;
- C. arvestades, et inimkaubandus esineb paljudes vormides, näiteks seksuaalne ekspluateerimine, sunniviisiline töö, ebaseaduslik inimelunditega kaubitsemine, kerjamine, ebaseaduslik lapsendamine ja majapidamistööde tegemine;
- D. arvestades, et Europoli poolt 2009. aasta kohta antud hinnangu kohaselt ei ole naistega kaubitsemine seksuaalse ekspluateerimise eesmärgil vähenenud, kaubitsemine

¹ EÜT L 203, 1.8.2002, lk 1.

² ELT C 287 E, 24.11.2006, lk 75.

³ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 355.

sunniviisilise töö eesmärgil on kasvamas ning see äri toob aastas sisse miljoneid eurosid/dollareid; ning arvestades, et kättesaadavate arvude põhjal on mõistlik oletada, et igal aastal satub inimkaubanduse ohvritena ELi või langeb ELis toimuva inimkaubanduse ohvriks mitusada tuhat inimest;

- E. arvestades, et UNODCi ülemaailmsest aruandest inimkaubanduse kohta ilmneb, et seksuaalne eksploatimine on kõige enam levinud inimkaubanduse vorm, millele järgneb sunniviisiline töö, ning et UNODCi hinnangul on 79 % inimkaubanduse kindlakstehtud ohvritest naised ja lapsed;
- F. arvestades, et „pruudid kirja teel” võivad sattuda orjuselõksu, muutuda seksuaalse eksploatimise, sunniviisilise töö, majapidamistööde või muude inimkaubanduse vormide ohvriteks;
- G. arvestades, et eriti kaitsetud on lapsed ning et neil on seetõttu suurem oht inimkaubanduse ohvriks langeda;
- H. arvestades, et ELi inimkaubandust käsitlev õigusraamistik põhineb praegu peamiselt raamotsusel 2002/629/JSK, kuid selle rakendamine on ebapiisav ja EL peab seetõttu rohkem meetmeid võtma;
- I. arvestades, et komisjon esitas 2009. aasta märtsis eespool nimetatud ettepaneku võtta vastu raamotsus inimkaubanduse ennetamise ja selle vastase võitluse ning ohvrite kaitse kohta, eesmärgiga tugevdada kehtivat raamotsust rangemate karistuste, ohvrite parema kaitsmise ja aktiivsete ennetusmeetmete abil;
- J. arvestades, et Lissaboni leping tugevdab ELi tegevust justiits- ja politseikoostöö alal kriminaalasjades, sealhulgas inimkaubandusega võitlemises, ning parlament kui kaasseadusandja peab selles täiel määral osalema;
- K. arvestades, et inimkaubanduse vastased meetmed ei tohi piirduda vaid õigusaktidega, vaid peavad hõlmama ka õigusloomega mitteseotud pingutusi, eelkõige hinnangut vastuvõetud meetmete rakendamise kohta, teabe kogumist ja jagamist, koostööd ja partnerluse loomist ning parima tava vahetust;
- L. arvestades, et ülisuurt tähtsust omab selles valdkonnas aktiivsete kodanikuühiskonna organisatsioonide varane ja igas etapis kaasamine: alates isikute tuvastamisest kuni ohvrite abistamiseni, kuid ka kaasamine õigusloomesse;
- M. arvestades, et praegu puuduvad selle nähtuse kohta täpsed andmed ning tundub, et olemasolevad arvud ei kajasta selle ulatust täiel määral, sest see kuritegevuse liik on salajane ning jääb sageli avastamata või tehakse valed järeldused; arvestades, et tuleks rohkem uurida kaubitsejate ja kaubitsemisteede iseärasusi ning seda, kuidas vähendada nõudlust; arvestades, et tuleb tugevdada liikmesriikide vahelist koostööd ja teabevahetust;
- N. arvestades, et tulevaste meetmete lähtekohaks peab olema terviklik lähenemine, milles on ühendatud ennetamine, kuritegevuse mahasurumine ning ohvrite kaitse, toetamine ja abistamine, kuid ka parem koostöö kõikide sidusrühmade vahel;

- O. arvestades, et kui vähendatakse potentsiaalsete ostjate nõudlust inimkaubitsejate pakutavate teenuste ja toodete järele, siis väheneb selle tulemusena ohvrite teenuste ja toodete pakkumine;
- P. arvestades, et koostöö ja partnerlus ELi, Euroopa Nõukogu, ÜRO ning kolmandate riikide – eelkõige inimkaubanduse ohvrite päritoluriikide ja Ameerika Ühendriikide kui üldtunnustatud sihtriigi – vahel on põhiõiguste kaitsmisel ja tulemuslikul inimkaubanduse vastu võitlemisel esmase tähtsusega,

Üldist

1. kutsub nõukogu ja komisjoni üles:
  - välja töötama inimkaubanduse vastaseid meetmeid, kasutades inimõigustel põhinevat terviklikku lähenemisviisi, ning keskenduma inimkaubanduse vastasele võitlusele, ennetusele ning ohvrite kaitsele;
  - võtma kasutusele ohvipõhist lähenemisviisi, mis tähendab, et tuleb kindlaks teha kõik võimalikud ohvrite kategooriad, suunata neile oma tegevus ja neid kaitsta, pöörates eritählepanu lastele ja muudele riskirühmadele;
  - looma õigusküsimuste ja põhiõiguste voliniku järelevalve alla ametikoht inimkaubanduse vastase võitluse ELi koordinaatorile, kes hakkab koordineerima ELi tegevust ja poliitikat selles valdkonnas, sealhulgas riiklike raportööride võrgustiku tegevust, ning annab aru nii Euroopa Parlamendile kui ka sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalisele komiteele (COSI);
  - tagama, et inimkaubanduse vastane võitlus jääks majandus- ja finantskriisi ajal, näiteks taastamiskavade väljatöötamisel, nende tegevuses tähtsale kohale;
  - võitlema inimkaubandusega sidusa poliitilise lähenemisviisi kaudu (mis hõlmab rände-, soolise võrdõiguslikkuse, tööhõive-, sotsiaal-, arengu-, välis-, naabrus-, varjupaiga- ja viisapoliitikat);
  - arvestama kõikides inimkaubanduse vastastes meetmetes 1989. aasta ÜRO lapse õiguste konventsiooni kohaselt eelkõige lapse huvidega;
  - arvestama kõigis inimkaubandust käsitlevates poliitikavaldkondades, strateegiates ja meetmetes soolise võrdõiguslikkuse põhimõtet;
  - tugevdama kooskõlastamist ja koostööd Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga;
  - alustama koostööd ja tugevdama praegust koostööd selles valdkonnas töötavate valitsusväliste organisatsioonidega;
  - looma ELi tasandil püsiv alus, millesse oleksid koondatud kõik pingutused, mida teevad ELi institutsioonid, ametid ja instituudid, politsei, tolliteenistus, riigihangetega

tegelevad ja õiguskaitseasutused piirkondlikul ja riigi tasandil liikmesriikides, rahvusvahelised organisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid;

2. kutsub üles neid liikmesriike, kes veel ei ole ratifitseerinud ja rakendanud 2005. aasta Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastaste meetmete konventsiooni, seda tegema;

Teabe kogumine

3. kutsub nõukogu ja komisjoni üles – selleks et tagada võimalikult laialdase teabe olemasolu – võtma meetmeid järgmistel eesmärkidel:
  - Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele ning nõukogule ja komisjonile esitatava Eurojusti, Europol ja Frontexi iga-aastase ühisaruande avaldamine, millele järgneb avalik kuulamine valitsusväliste organisatsioonide ja kodanikuühiskonna esindajate osavõtul, et paremini mõista inimkaubanduse algpõhjuseid, inimkaubandust soodustavaid tegureid päritolu- ja sihtriikides, praeguseid suundumusi seoses ohvrite, kaubitsejate ja kuritegelike võrgustikega ning nende tegutsemisviise, marsruute, sihtriikide kohalikke olusid, mis soodustavad inimkaubanduse ohvriks langenud isikute kasutamist ja ekspluateerimise eri vorme;
  - ELi ühise mudeli väljatöötamine kõigi inimkaubanduse aspektidega seotud andmete kogumiseks ja koondamiseks, sealhulgas vanuse ja soo kohta, et kasutada neid andmeid kõigis ELi liikmesriikides ja kolmandates riikides, järgides samal ajal andmekaitset ja andmesubjekti käsitlevaid asjakohaseid õigusakte;
  - objektiivse ja erapooletu iga-aastase hindamise süsteemi kehtestamine vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 70, pöörates erilist tähelepanu ELi inimkaubanduse vastase poliitika rakendamisele ning Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide täielikule teavitamisele;
  - hinnangu andmine teabe- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniatele, mille töötavad välja ja viivad ellu nii liikmesriigid kui ka kolmandad riigid;

Ennetamine

4. rõhutab, et liikmesriigid peaksid vastu võtma ja tugevdama õigusloomega seotud ja mitteseotud meetmeid, sealhulgas haridus-, sotsiaal-, kultuuri- ja haldusmeetmeid ning laiale avalikkusele suunatud teadlikkuse tõstmise kampaaniaid, et vähendada nõudlust inimkaubanduse ohvrite teenuste järele;
5. nõuab, et lähte- või peatuskohariikideks osutunud liikmesriikides ja kolmandates riikides töötataks nii inimkaubanduse potentsiaalsete ohvrite kui ka ohvrite teenuste potentsiaalsete ostjate jaoks välja ja viidaks ellu laiahaardelisi teabe- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid;
6. kutsub liikmesriike üles, et nad töötaksid inimkaubanduse päritolu-, transiidi- ja sihtriikides laste jaoks välja kindlasuunalised teadlikkuse tõstmise haridusprogrammid,

mille eesmärk on juhtida laste tähelepanu lõksudele, mille läbi nad võivad kergesti sattuda inimkaubanduse ohvriteks;

Vastutusele võtmine

7. nõuab, et võimalikult kiiresti võetaks vastu täielik ja terviklik õigusraamistik, mis sisaldab ka inimkaubandusega seotud küberkuritegevuse vastast poliitikat;
8. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid selle valdkonna edaspidiste õigusloomega seotud ettepanekute koostamisel arvesse järgmist:
  - karistuste ja sanktsioonide määr inimkaubandusest tulu saajatele, kaasa arvatud juriidilistele isikutele, peaks peegeldama kuriteo raskusastet ning sellel peaks olema hoiatav mõju, kusjuures lastega kaubitsemist tuleks karistada eriti rangelt;
  - edasised meetmed peaksid keskenduma ohvrite kaitsele ning nendes tuleks nõuetekohaselt arvestada laste ja naiste olukorda, tagades muu hulgas, et ohvri nõusolekut tema ekspluateerimiseks loetakse alati asjasse mittepuutuvaks ning et ohvri on õigus abile olenemata tema soovist kriminaalmenetlusele kaasa aidata;
  - edasises ennetamises ja tegevuses tuleks keskenduda ka inimkaubanduse ohvrite teenuste kasutajatele;
  - tuleks pöörata piisavat tähelepanu vajadusele kasutada inimkaubandusega seotud kuritegude menetlemisel nii ELi kodanike kui ka residentide suhtes eksterritoriaalset kohtualluvust;
  - iga kohtualluvust käsitlev säte tuleks kooskõlastada raamotsuse eelnõuga, mis käsitleb kohtualluvuskonfliktide ennetamist ja lahendamist kriminaalmenetluses;
9. olles teadlik, et õigusaktidel puudub mõju, kui neid nõuetekohaselt ei rakendata, kutsub liikmesriike ja riikide parlamente üles riiklikul tasandil täielikult rakendama ELi inimkaubanduse vastast poliitikat ning võimalikult kiiresti ratifitseerima ja rakendama teisi selle valdkonna õigusakte;
10. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike võtma meetmeid, et parandada selliste ELi asutuste nagu Eurojust ja Europol tegevuse kooskõlastamist operatiivtasandil;
11. kutsub Frontexit ja riikide piirikontrolliasutusi üles eristama inimkaubanduse ohvreid ebaseaduslikest sisserändajatest ning tõstma oma ametnike ja personali teadlikkust inimkaubandusest;

Kaitse, toetus ja abi ohvritele

12. nõuab, et ohvrite kaitse ja toetus muutuks selles valdkonnas võetavates ELi meetmetes prioriteediks ning et ohvritele tagataks sellest hetkest, kui nad ohvritena tuvastatakse,

võimalikult suur abi;

13. juhib tähelepanu eriti kaitsetutele ohvritele, nagu lapsed, ning nõuab nendele eriabi- ja -kaitseprogramme;
14. nõuab, et ohvritele antaks professionaalset abi, sealhulgas tasuta õigusabi, arvestades et ohvritel puuduvad rahalised vahendid ning seetõttu ei ole neil võimalik sellise abi eest maksta;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa Nõukogule.